

# MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET ÖZYETKİNLİK DÜZEYLERİ İLE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ<sup>1</sup>

**Bayram KÜÇÜK, Meltem Huri BATURAY, Mehmet HÜR**

## **Anahtar Kelimeler Özet**

internet özyetkinlik düzeyi,  
öğrencilerin demografik özellikleri,  
internet kullanımı

Bilgi çağı diye adlandırdığımız günümüzde bireyler bilgiye ulaşmakta en fazla İnternet'i tercih etmektedirler. Bilgiye ulaşım, bilgiden faydalanma, bilgiyi paylaşım konularında diğerlerinden önde olan bireylerin hem eğitim, hem sosyal hem de iş hayatlarında bu birikimlerden fazlasıyla faydalanacakları bir gerçektir. Bu tecrübeleri bireyleri buldukları topluluklarda diğer bireylerin önüne taşıyabilecektir. İnternet sadece bilginin elde edilmesi değil, bilgiden doğru şekilde faydalanılması, paylaşılması hatta yeni bilginin üretilmesine katkı sağlamaktadır. Tüm bunların gerçekleştirilmesi ve İnternetten üst düzeyde faydalanılabilmesi bireylerin İnternet özyetkinlik düzeylerinin yüksek olması ile ilişkilidir. Bu araştırmanın konusu, Selçuk Üniversitesi Kulu Meslek Yüksekokulu ile Gazi Üniversitesi Gazi Meslek Yüksekokulu'nda 2008-2009 eğitim öğretim yılında eğitim almakta olan 579 öğrencinin İnternet özyetkinlik düzeyleri ile demografik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

## **Keywords**

internet self-efficacy level,  
demographics,  
internet use

## **Abstract**

Individuals prefer the Internet to access knowledge in today's Information Age. It is clear that the individuals who are better at accessing, benefiting from and sharing knowledge more than others will get benefit from this experience at their education, in their social and working lives. This experience of them will put these individuals front of others in the communities they live in. The internet not only helps someone to access knowledge but also to benefit from knowledge in the correct way, to share it and to produce new knowledge. In order to carry out all and to benefit from the Internet at high level, the individuals' Internet self-efficacy should be at high level. This study examines the relationship between the Internet Self-efficacy levels and demographic characteristics of 579 individuals who are students at Selcuk University Vocational School of Higher Education and at Gazi University Vocational School of Higher Education in the semester of 2008-2009.

---

<sup>1</sup> Bu çalışmanın ilk hali 26-28 Nisan 2010 tarihinde International Educational Technology Conference – IETC2010' da sunulmuş ve bildiri kitapçığında basılmıştır.

## 1. GİRİŞ

Bilgi toplumu olma sürecinde, en büyük katkı payına sahip gençlerin bilgiye ulaşma, bilgiyi işleme ve yorumlayarak yeni gelişmelere ışık tutabilmesi için öncelikle ilk adımı doğru atmaları gerekmektedir. Geçtiğimiz yüzyıldan bu yana Elektronik ve Bilgisayar alanındaki gelişmelerin getirisi olan İnternet, içinde bulunduğumuz çağın "bilgiye ulaşma" adına en kolay ve en hızlı araçlarından biri olmuştur.

Sosyal öğrenme kuramının önemli kavramlarından biri olan öz yeterlilik Bandura tarafından ortaya çıkartılmıştır (Bandura,1986). Öz yeterlilik, kişinin bir işi yapabilmesi için gerekli olan becerilere sahip olma inancıdır (Bandura, 1986; Bandura, 1989). Yapılan araştırmalar (Joo, Bong ve Choi, 2000; Ma ve Liu,2005) web tabanlı öğrenimde öz yeterliliğin başarıda önemli bir etken olduğunu göstermektedir. İnternet özyeterkinliği ise "bireylerin interneti günlük yaşamda ve ihtiyaç duyulduğunda kullanma konusunda kendine olan inancı" olarak tanımlanmıştır (Korkut ve Akkoyunlu, 2008). İnternet üzerinden bilgisayarlı uzaktan eğitim derslerinde, internet özyeterkinlik düzeyi yüksek olan öğrencilerin derslerinde daha başarılı oldukları gösterilmiştir (Güngör ve Aşkar, 2004).

Bu araştırmanın amacı; yüksekokul öğrencilerinin, bilgiye ulaşmanın en kolay ve en hızlı araçlarından biri haline gelen interneti kullanma özyeterkinliklerini ve internet amaçlı bilgisayar kullanım yeteneklerini tespit etmektir.

### 1.1. Türkiye’de ve Dünyada İnternet

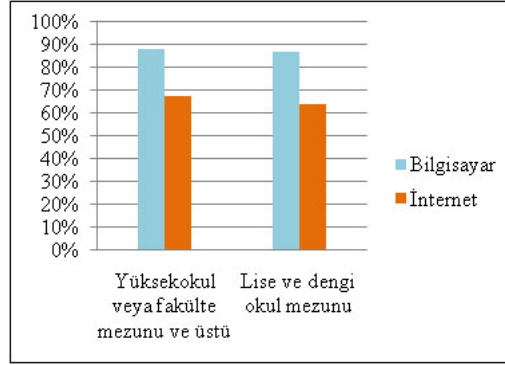
Özellikle 1990’lı yıllarda kullanıcı sayısında büyük artış görülen internet teknolojisi, son verilere göre şu an dünyada yaklaşık 1,7 milyar kullanıcı hacmine ulaşmıştır(Group Miniwatts Marketing, 2010). Genç nüfusun ağırlıkta olduğu Türkiye’de de internet kullanım oranı her yıl önemli düzeyde artış göstermektedir. Tablo 1’den de görülebileceği gibi Türkiye’de interneti kullanan bireylerin oranı 2010 yılı itibariyle dünya üzerindeki ülkelerin %1,53 gibi önemli bir oranını oluşturmaktadır. 26,5 milyon internet kullanıcısı olan Türkiye, Avrupa’da da internet kullanımını açısından 7. sıradadır.

**Tablo 1. Dünya üzerinde, Avrupa’da ve Türkiye’de internet kullanımı (Group Miniwatts Markt., 2010).**

Bölge	Nüfus (2008 tahmini)	Dünya Nüfusuna Oranı (%)	İnternet Kullanıcı Sayısı	Penetrasyon (Nüfusa yayılımı, %)	İnternet kullanıcı sayısında büyüme (2000 – 2009, %)	Dünya üzerinde İnternet kullanıcısı (%)
Türkiye	76805524	1,13	26500000	34,5	1225,0	1,53
Avrupa	803850858	11,9	418029796	52,0	297,8	24,1
Dünya	6767805208	100,00	1733993741	25,6	380,3	100,00

Türkiye, genç nüfusu ağırlıkta olan bir ülkedir ve bu nüfusun çoğu halen eğitim aşamasındadır. Günümüzde internetin hayatımızdaki(eğitim, araştırma, oyun, sosyal, v.b.) önemi göz önünde bulundurularak tabii ki eğitim alan öğrencilerin de bu teknolojiye sonuna kadar yararlanmaları gerekmektedir. Öğrencilerin internetten en yüksek verimi elde edebilmesi için bu teknolojiyi en doğru biçimde kullanmaları gerekmektedir. Şekil 1’de lisans ve önlisans programlarında okuyan öğrencilerle lise ve

denği okullarda okuyan öğrencilerin bilgisayar ve internet kullanma oranları verilmektedir.



**Şekil 1. Eğitim durumuna göre bilgisayar ve internet kullanım oranları (Türk Telekom A.Ş., 2008).**

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan araştırmada Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre hanelerin % 30,0'ı İnternet erişimine sahiptir ve ADSL % 85,6 ile Türkiye'de kullanılan en yaygın İnternet bağlantı türüdür (TUİK, 2009).

Yapılan bu çalışmada, iki farklı meslek yüksek okulunda farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin internet teknolojisini kullanmalarındaki özyetkinlikleri ölçülmüş ve elde edilen sonuçlar verilmiştir. Araştırmada üzerinde durulan temel sorular şunlardır:

- Öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeyleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
- Öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeyleri bilgisayar kullanım sürelerine göre farklılık göstermekte midir?
- Öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeyleri bilgisayar kullanım seviyelerine göre farklılık göstermekte midir?

## 2. YÖNTEM

Bu araştırmanın amacı; yüksekokul öğrencilerinin, bilgiye ulaşmanın en kolay ve en hızlı araçlarından biri haline gelen interneti kullanma becerilerini ve internet amaçlı bilgisayar kullanım yetenekleri ile ilişkili olan internet özyetkinlik düzeylerini araştırmaktır. Bunun için iki farklı üniversitenin ön lisans programlarında okuyan 579 yüksekokul öğrencisine Joo, Bong ve Choi tarafından 2000 yılında geliştirilen internet öz yetkinlik anketi uygulanmıştır.

### 2.1. Örneklem

Yapılan araştırmanın örneklemini 2008-2009 öğretim yılı bahar yarıyılında Gazi Üniversitesi'ne bağlı Gazi Meslek Yüksekokulu'nda ve Selçuk Üniversitesi'ne bağlı Kulu Meslek Yüksekokulu'ndaki farklı bölümlerde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan bu öğrencilere İnternet Özyetkinlik Ölçeği uygulanmıştır. Verilerin 346 adedi Selçuk Üniversitesi, Kulu Meslek Yüksek Okulundan ve 233 adedi Gazi Üniversitesi, Gazi Meslek Yüksek Okulundan elde edilmiştir.

Anket uygulamasının yanı sıra öğrencilerin yaş, cinsiyet, ön lisans eğitiminden önce bitirdiği okul (lise), ön lisans eğitiminde kayıtlı olduğu bölüm, bilgisayar kullanma seviyesi

ve sene olarak bilgisayar kullanım deneyimi gibi demografik özelliklerine de bakılmıştır. Sonrasında bu değişkenlerin öğrencilerin internet öz yetkinlik düzeyleri ile arasındaki ilişkiler ile yine bu ilişkilerin her iki üniversite arasında farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır.

## 2.2. Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılan veriler, öğrencilere 2008-2009 öğretim yılının bahar döneminde elde edilmiştir ve bu veriler uygulanan anket formları aracılığıyla derlenmiştir. Anketlerden elde edilen veriler, istatistiksel verilerin analizinde kullanılan SPSS 15.0 paket programına işlenerek analizleri gerçekleştirilmiştir.

Çalışmadaki veriler, "İnternet Öz yetkinliği Ölçeği" ile toparlanmıştır. Likert tipinde 5 dereceli, 13 sorudan oluşan anket formu yardımıyla elde edilen veriler araştırmanın temel amacı doğrultusunda analiz edilerek değerlendirilmiştir. Likert tipindeki 5 dereceli ölçekte sunulan seçenekler "Tamamen Doğru=5", "Çoğunlukla Doğru=4", "Kısmen Doğru=3", "Çoğunlukla Yanlış=2" ve "Tamamen Yanlış=1" olarak puanlandırılmıştır. Anket formundaki derecelendirmede yüksek puan, yüksek öz-yetkinlik düzeyini ifade etmektedir. Elde edilen veriler araştırmanın temel amacı doğrultusunda analiz edilerek değerlendirilmiştir. Çalışmada yapılan tüm istatistiksel analizlerde anlamlılık düzeyi 0.05 olarak kabul edilmiştir. Anketin güvenilirliğinin hesaplanmasında Cronbach Alpha kullanılmıştır ve bu değer 0.945 olarak ölçülmüştür.

Verilerin çözümünde betimsel analiz yöntemi ile frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, en küçük puan, en büyük puan, t test, varyans ve faktör analizleri yapılmıştır.

## 3. BULGULAR VE YORUMLAR

Elde edilen bulgulara göre iki Meslek Yüksek Okulunda öğrenim gören öğrencilerin Tablo 2'de cinsiyete göre, Tablo 3'te bilgisayar kullanım düzeylerine göre ve Tablo 4'te bilgisayar kullanım süresine göre dağılımları verilmektedir. Çalışma grubunun yaş dağılımı 19-25 yaş arasında yoğunluk göstermektedir: Kulu MYO %95.67, Gazi MYO %90.56 ve toplamda %93.6'dır.

**Tablo 2. Çalışma grubunun cinsiyete göre dağılımı**

Kulu MYO		Gazi MYO		TOPLAM	
Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
147	199	112	121	259	320
%42.49	%57.51	%48.07	%51.93	%44.73	%55.27

**Tablo 3. Çalışma grubunun bilgisayar kullanım düzeylerine göre dağılımı**

Kulu MYO			Gazi MYO			TOPLAM		
Temel düzey	Orta düzey	İleri düzey	Temel düzey	Orta düzey	İleri düzey	Temel düzey	Orta düzey	İleri düzey
38	218	90	26	122	85	64	340	175
%10.98	%63.01	%26.01	%11.16	%52.36	%36.48	%11.05	%58.72	%30.23

**Tablo 4. Çalışma grubunun bilgisayar kullanım süresine göre dağılımı**

Bilgisayar Kullanım Süresi	Kulu MYO		Gazi MYO		TOPLAM	
	Sayı	Oran	Sayı	Oran	Sayı	Oran
Bir yıldan daha az	9	%2.6	19	%8.15	28	%4.84
1 – 3 yıldır	84	%24.28	49	%21.03	133	%22.97
4 – 7 yıldır	178	%51.45	105	%45.07	283	%48.87
8 yıldan daha çok	75	%21.68	60	%25.75	135	%23.32

Araştırma yapılan iki farklı meslek yüksek okulundaki öğrencilerin internet öz yetkinlikleri ile cinsiyet, bilgisayar kullanım seviyesi ve bilgisayar kullanım süreleri arasındaki ilişkiye ait bulgular ve bu bulguların yorumuna yer verilmiştir.

### 3.1. Öğrencilerin İnternet Özyetkinlik Düzeylerine Ait Bulgular

Yapılan bu araştırmada Gazi Meslek Yüksekokulu ve Kulu Meslek Yüksekokulu'nda farklı bölümlerde öğrenim gören öğrencilerin internet özyetkinliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda ölçekten alınan verilerin ortalaması, standart sapması ile en küçük ve en büyük puanları belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ölçekten almış oldukları puanların dağılımına ilişkin bulgular Tablo 5'te verilmektedir.

**Tablo 5. Öğrencilerin internet özyetkinliklerine ilişkin cinsiyete göre puan ortalamaları, standart sapması, en küçük ve en büyük puanları**

		n	$\bar{X}$	ss	En Küçük	En Büyük
		<b>KULU MYO</b>	Kadın	147	62,74	4,398
Erkek	199		62,27	7,397	13,00	65,00
Toplam	346		62,47	6,296	13,00	65,00
<b>GAZİ MYO</b>	Kadın	112	62,21	7,328	25,00	65,00
	Erkek	121	62,00	6,114	25,00	65,00
	Toplam	233	62,10	6,711	25,00	65,00
<b>TOPLAM</b>	Kadın	259	62,51	5,841	25,00	65,00
	Erkek	320	62,17	6,931	13,00	65,00
	Toplam	579	62,32	6,463	13,00	65,00

**Tablo 6. Öğrencilerin internet özyetkinliklerine ilişkin ve bilgisayar kullanım düzeylerine göre puan ortalamaları, standart sapması, en küçük ve en büyük puanları**

		n	$\bar{X}$	ss	En Küçük	En Büyük
<b>KULU MYO</b>	Temel	38	62,18	3,833	52,00	65,00
	Orta	218	62,29	6,126	13,00	65,00
	İleri	90	63,02	7,458	13,00	65,00
<b>GAZİ MYO</b>	Temel	26	52,46	12,816	25,00	65,00
	Orta	122	63,26	3,701	41,00	65,00
	İleri	85	63,38	4,838	29,00	65,00
<b>TOPLAM</b>	Temel	64	58,23	9,848	25,00	65,00
	Orta	340	62,64	5,398	13,00	65,00
	İleri	175	63,19	6,307	13,00	65,00

**Tablo 7. Öğrencilerin internet özyetkinliklerine ilişkin ve bilgisayar kullanım sürelerine göre puan ortalamaları, standart sapması, en küçük ve en büyük puanları**

		n	$\bar{X}$	ss	En Küçük	En Büyük
<b>KULU MYO</b>	1 yıldan az	9	57,89	9,727	35,00	65,00
	1-3 yıl	84	61,63	5,428	29,00	65,00
	4-7 yıl	178	62,75	6,562	13,00	65,00
	8 yıldan fazla	75	63,28	5,860	18,00	65,00
<b>GAZİ MYO</b>	1 yıldan az	19	53,89	15,011	25,00	65,00
	1-3 yıl	49	60,35	6,799	41,00	65,00
	4-7 yıl	105	63,79	2,468	53,00	65,00
	8 yıldan fazla	60	63,17	5,434	29,00	65,00
<b>TOPLAM</b>	1 yıldan az	28	55,18	13,485	25,00	65,00
	1-3 yıl	133	61,16	5,977	29,00	65,00
	4-7 yıl	283	63,14	5,434	13,00	65,00
	8 yıldan fazla	135	63,23	5,654	18,00	65,00

Anket analizi yapıldığında verilerin normal dağılmadığı tespit edilmiştir. Normal dağılmayan veriler için analizler nonparametric testler üzerinden yapılmıştır. MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile cinsiyetleri arasında bir farklılık gösterip göstermediği tespit edebilmek için ilk olarak şu hipotez kurulmuştur:

**H<sub>0</sub>:** MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile cinsiyet arasında bir bağlantı yoktur.

**H<sub>1</sub>:** MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile cinsiyet arasında bir bağlantı vardır.

Yapılan analiz sonucunda P değeri 0.941 olarak bulunmuştur. Buna göre sonuç  $P > 0.05$  çıktığından  $H_0$  red edilemez yani MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile cinsiyet

arasında bir bağlantı yoktur. Öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeyleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermemektedir.

MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım seviyeleri arasında bir farklılık gösterip göstermediği tespit edebilmek için şu hipotez kurulmuştur:

**H<sub>0</sub>:** MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım seviyeleri arasında bir bağlantı yoktur.

**H<sub>1</sub>:** MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım seviyeleri arasında bir bağlantı vardır.

Yapılan analiz sonucunda P değeri sıfıra yakın bulunmuştur. Buna göre sonuç  $P < 0.05$  çıktığından  $H_0$  red edilmektedir yani MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım seviyeleri arasında bir bağlantı vardır. Öğrencilerin İnternet özyetkinlikleri bilgisayar kullanım seviyeleri ile alakalıdır.

MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım süreleri arasında bir farklılık gösterip göstermediği tespit edebilmek için şu hipotez kurulmuştur:

**H<sub>0</sub>:** MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım süreleri arasında bir bağlantı yoktur.

**H<sub>1</sub>:** MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım süreleri arasında bir bağlantı vardır.

Yapılan analiz sonucunda P değeri sıfıra yakın bulunmuştur. Buna göre sonuç  $P < 0.05$  çıktığından  $H_0$  red edilmektedir yani MYO öğrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım süreleri arasında bir bağlantı vardır. Öğrencilerin İnternet özyetkinlikleri ile bilgisayar kullandıkları yıllara oranla farklılık göstermektedir.

#### **4. SONUÇ**

Araştırmada, farklı sosyo-demografik özelliklere sahip 579 yüksekokul öğrencisine uygulanan anketler analiz edilmiş ve elde edilen bulgulara göre bazı yargılara varılmıştır. Sonuçlar, iki farklı Meslek Yüksek Okulu(MYO)'nda öğrenim gören öğrencilerin İnternet Özyetkinlik düzeylerinin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir. İki MYO birbiriyle karşılaştırıldığında Gazi Üniversitesi MYO'nun İnternet Özyetkinlik düzeyinin yüksek olduğu görülmüştür. Bu öğrencilerin özyetkinlik düzeylerinin yüksek olması, yüksekokulun onlara sağladığı olanaklarla, okul içi derslerde İnternetin kullanım oranıyla ya da öğrencilerin bu teknolojiye yönlendirilmesi ile ilgisi olabilir. Cinsiyet öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeylerinde ayırt edici bir etken olmamakla birlikte, bilgisayar kullanma seviyeleri ve bilgisayar kullandıkları yıl öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeylerini etkilemektedir. Genel olarak, İnternet özyetkinlik düzeyi bilgisayar kullanımında yıllar ilerledikçe artmaktadır. Bilgisayar kullanım düzeylerine göre ise özyetkinlik en fazla çalışmada ileri düzey diye tanımlanan bilgisayarı açma-kapama, İnternette gezinme, ofis programlarını kullanabilme, her tür programı çalıştırma, programlama, derleme becerisine sahip bireylerde yüksek görünmektedir. İnternet teknolojisi zaten bilgisayar aracılığıyla kullanıldığı için bireylerin tecrübelerinin artması ile İnternet özyetkinlik düzeylerini artması arasındaki ilişki oldukça anlamlıdır. Bu durum her iki meslek yüksekokulu öğrencileri için de geçerlidir.

## NOT

Bu çalışmanın ilk taslağı International Educational Technology Conference – IETC2010’ da sunulmuş ve bildiri kitapçığında basılmıştır.

## KAYNAKLAR

- Akkoyunlu, B., ve Kurbanoğlu, S., (2003). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve bilgisayar öz yeterlik algıları üzerine bir çalışma, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24,1-10.
- Bandura, A., (1986). Social foundations of thought and action: A social cognitive theory, Englewood Cliff: Printice-Hall.
- Bandura, A. (1989). Multidimensional scales of perceived self-efficacy, Stanford, CA: Stanford University.
- Group Miniwatts Marketing. (2009, Mart). Internetworldstats.com, 2001 – 2010. Mart, 2010 tarihinde Internet Usage Stats and Population Statistics: <http://www.internetworldstats.com/europa2.htm> adresinden alındı.
- Güngör, C., ve Aşkar, P., (2004). E-Öğrenmenin ve bilişsel stilin başarı ve internet özyeterkinlik algısı üzerindeki etkisi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27:116-125.
- Joo, Y., J., Bong, M., & Choi, H. J. (2000). Self-efficacy for self-regulated learning, academic self-efficacy, and internet self-efficacy in web-based instruction. Educational Technology Research and Development, 48(2), 5-17.
- Korkut, E., ve Akkoyunlu, B., (2008). Yabancı dil öğretmen adaylarının bilgi ve bilgisayar okuryazarlık öz yeterlilikleri, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 34:178-188.
- Türkiye İstatistik Kurumu, (2009). 2009 Yılı Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması Sonuçları, Sayı:147.
- Türk Telekom A.Ş. (2008, Mart). Hanelerde Bilgisayar Kullanımı ve İnternet Erişimi. Şubat, 2010 tarihinde: [http://www.ttnet.com.tr/web/198-883-1-1/tr/ttnet/bunlari\\_biliyor\\_musunuz\\_/hanelerde\\_bilgisayar\\_kullanimi\\_ve\\_internet\\_erisimi](http://www.ttnet.com.tr/web/198-883-1-1/tr/ttnet/bunlari_biliyor_musunuz_/hanelerde_bilgisayar_kullanimi_ve_internet_erisimi).
- Ma, Q. & Liu, L., (2005). The Role of Internet Self-Efficacy in the Acceptance of Web-Based Electronic Medical Records, Journal of Organizational and End User Computing, 17(1):38-57.



## YAZARLAR HAKKINDA BİLGİ



1981 yılında Ankara'da doğdu. Lisans ve Yüksek Lisans eğitimini Gazi Üniversitesi, Elektrik Eğitimi Bölümünde yaptı. Halen Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü ve Teknoloji Fakültesi Elektronik Bilgisayar Eğitimi Bölümünde görev yapmakta ve doktora eğitimine devam etmektedir. Elektrik makinaları, kontrol sistemleri, alternatif enerji kaynakları, kablosuz algılayıcı ağlar ve uzaktan eğitim başlıca ilgi alanlarıdır.

Gazi Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü  
[bkucuk@gazi.edu.tr](mailto:bkucuk@gazi.edu.tr)



Dr. Meltem Huri BATURAY, Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü'nde görev yapmaktadır. Uzaktan eğitim ve teknoloji destekli dil eğitimi başlıca ilgi alanlarıdır.

Gazi Üniversitesi, Bilişim Enstitüsü  
[aturay@gazi.edu.tr](mailto:aturay@gazi.edu.tr)



Öğretim Görevlisi Mehmet HÜR, Gazi Üniversitesi Gazi Meslek Yüksekokulu Elektronik Teknolojisi Programında görev yapmaktadır. Elektronik sistemler başlıca ilgi alanlarıdır.

Gazi Üniversitesi, Gazi Meslek Yüksekokulu  
Elektronik Teknolojisi Programı

[mhur@gazi.edu.tr](mailto:mhur@gazi.edu.tr)

# MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET ÖZ YETKİNLİK DÜZEYLERİ İLE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Bilgi toplumu olma sürecinde, en büyük katkı payına sahip gençlerin bilgiye ulaşma, bilgiyi işleme ve yorumlayarak yeni gelişmelere ışık tutabilmesi için öncelikle ilk adımı doğru atmaları gerekmektedir. Geçtiğimiz yüzyıldan bu yana Elektronik ve Bilgisayar alanındaki gelişmelerin getirisi olan İnternet, içinde bulunduğumuz çağın "bilgiye ulaşma" adına en kolay ve en hızlı araçlarından biri olmuştur.

Sosyal öğrenme kuramının önemli kavramlarından biri olan öz yeterlilik Bandura tarafından ortaya çıkartılmıştır (Bandura,1986). Öz yeterlilik, kişinin bir işi yapabilmesi için gerekli olan becerilere sahip olma inancıdır (Bandura, 1986; Bandura, 1989). Yapılan araştırmalar (Joo, Bong ve Choi, 2000; Ma ve Liu,2005) web tabanlı öğrenimde öz yeterliliğin başarıda önemli bir etken olduğunu göstermektedir. İnternet özyetkinliği ise "bireylerin interneti günlük yaşamda ve ihtiyaç duyulduğunda kullanma konusunda kendine olan inancı" olarak tanımlanmıştır (Korkut ve Akkoyunlu, 2008). İnternet üzerinden bilgisayarlı uzaktan eğitim derslerinde, internet özyetkinlik düzeyi yüksek olan öğrencilerin derslerinde daha başarılı oldukları gösterilmiştir (Güngör ve Aşkar, 2004).

Bu araştırmanın amacı; yüksekokul öğrencilerinin, bilgiye ulaşmanın en kolay ve en hızlı araçlarından biri haline gelen interneti kullanma özyetkinliklerini ve internet amaçlı bilgisayar kullanım yeteneklerini tespit etmektir.

Araştırmanın örneklemini 2008-2009 öğretim yılı bahar yarıyılında Gazi Üniversitesi'ne bağlı Gazi Meslek Yüksekokulu'nda ve Selçuk Üniversitesi'ne bağlı Kulu Meslek Yüksekokulu'ndaki farklı bölümlerde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi oluşturan bu öğrencilere İnternet Özyetkinlik Ölçeği uygulanmıştır. Verilerin 346 adedi Selçuk Üniversitesi, Kulu Meslek Yüksek Okulundan ve 233 adedi Gazi Üniversitesi, Gazi Meslek Yüksek Okulundan elde edilmiştir.

Yapılan bu çalışmada, iki farklı meslek yüksek okulunda farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin internet teknolojisini kullanmalarındaki özyetkinlikleri ölçülmüş ve elde edilen sonuçlar verilmiştir. Araştırmada üzerinde durulan temel sorular şunlardır:

- Öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeyleri cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
- Öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeyleri bilgisayar kullanım sürelerine göre farklılık göstermekte midir?
- Öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeyleri bilgisayar kullanım seviyelerine göre farklılık göstermekte midir?

İki farklı üniversitenin ön lisans programlarında okuyan 579 yüksekokul öğrencisine Joo, Bong ve Choi tarafından 2000 yılında geliştirilen internet öz yetkinlik anketi uygulanmıştır. Verilerin çözümünde betimsel analiz yöntemi ile frekans, yüzde, aritmetik ortalama, standart sapma, en küçük puan, en büyük puan, t test, varyans ve faktör analizleri yapılmıştır.

Yapılan anket çalışmaları ve anket sonuçlarının değerlendirilmesinin sonucunda aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır;

- MYO đrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile cinsiyet arasında bir bağlantı yoktur. Öğrencilerin İnternet özyetkinlik düzeyleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermemektedir.
- MYO đrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım seviyeleri arasında bir bağlantı vardır. Öğrencilerin İnternet özyetkinlikleri bilgisayar kullanım seviyeleri ile alakalıdır.
- MYO đrencilerinin İnternet Özyetkinlikleri ile bilgisayar kullanım süreleri arasında bir bağlantı vardır. Öğrencilerin İnternet özyetkinlikleri ile bilgisayar kullandıkları yıllara oranla farklılık göstermektedir.

Sonuçlar, iki farklı Meslek Yüksek Okulu(MYO)'nda öğrenim gören đrencilerin İnternet Özyetkinlik düzeylerinin oldukça yüksek olduğunu göstermektedir. İki MYO birbiriyle karşılaştırıldığında Gazi Üniversitesi MYO'nun İnternet Özyetkinlik düzeyinin yüksek olduğu görülmüştür. Cinsiyet đrencilerin İnternet özyetkinlik düzeylerinde ayırt edici bir etken olmamakla birlikte, bilgisayar kullanma seviyeleri ve bilgisayar kullandıkları yıl đrencilerin İnternet özyetkinlik düzeylerini etkilemektedir.